

četrtek 23. junija 2022

P9_TA(2022)0263

Izvajanje in uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 23. junija 2022 o izvajanju in uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja (2022/2002(INI))

(2023/C 32/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju resolucije OZN z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, sprejete na vrhunskem srečanju OZN o trajnostnem razvoju 25. septembra 2015 v New Yorku (v nadaljnjem besedilu: Agenda 2030),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 18. novembra 2020 z naslovom Uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja ZN – celovit pristop (SWD(2020)0400),
- ob upoštevanju publikacije oddelka OZN za ekonomske in socialne zadeve iz leta 2022 z naslovom Dobre prakse ciljev trajnostnega razvoja – zbirka zgodb o uspehu in izkušnjah pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja – druga izdaja,
- ob upoštevanju poročila OZN o trajnostnem razvoju po svetu za leto 2019,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 17. februarja 2021 o krepitvi prispevka EU k multilateralizmu, ki temelji na pravilih (JOIN(2021)0003),
- ob upoštevanju skupne izjave o novem evropskem soglasju o razvoju – Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost ⁽¹⁾, ki so jo 30. junija 2017 podali Svet in predstavniki vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, Parlamenta in Komisije,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 28. januarja 2019 o poročilu EU za leto 2019 o usklajenosti politik za razvoj (SWD(2019)0020),
- ob upoštevanju okvirnih konvencij OZN o spremembi podnebja (UNFCCC) in o biološki raznovrstnosti,
- ob upoštevanju sporazuma, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic UNFCCC (COP21) 12. decembra 2015 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum),
- ob upoštevanju dokumenta o načrtovanem nacionalno določenem prispevku EU in njenih držav članic, ki sta ga Latvija in Komisija v imenu EU in njenih držav članic 6. marca 2015 predložili UNFCCC,
- ob upoštevanju dokumenta o posodobljeni različici nacionalno določenega prispevka EU in njenih držav članic, ki sta ga Nemčija in Komisija v imenu EU in njenih držav članic 17. decembra 2020 predložili UNFCCC,
- ob upoštevanju tretje mednarodne konference o financiranju razvoja, ki je potekala od 13. do 16. julija 2015 v Adis Abebi,
- ob upoštevanju skupne izjave o novem evropskem soglasju o razvoju – Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost ⁽²⁾, ki so jo 30. junija 2017 podali Svet in predstavniki vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, Parlamenta in Komisije,
- ob upoštevanju delovnih programov Komisije za leto 2020 (COM(2020)0037), 2021 (COM(2020)0690) in 2022 (COM(2021)0645) ter njihovega sklicevanja na cilje trajnostnega razvoja,

⁽¹⁾ UL C 210, 30.6.2017, str. 1.

⁽²⁾ UL C 210, 30.6.2017, str. 1.

četrtek 23. junija 2022

- ob upoštevanju vključitve ciljev trajnostnega razvoja v okvir za boljše pravno urejanje, tudi sporočila Komisije z dne 29. aprila 2021 z naslovom Boljše pravno urejanje: združujemo moči za pripravo boljše zakonodaje (COM(2021)0219), delovnim dokumentom služb Komisije z dne 3. novembra 2021 z naslovom Smernice za boljše pravno urejanje (SWD (2021)0305) in naborom orodij iz novembra 2021, tudi z novim orodjem št. 19 za cilje trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju posebnega poročila Programa OZN za razvoj za leto 2022 z naslovom Zaradi novih groženj človekovi varnosti v antropocenu je potrebna večja solidarnost,
- ob upoštevanju posebnega poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebnju iz leta 2019,
- ob upoštevanju šestega ocenjevalnega poročila Medvladnega foruma o podnebnih spremembah z dne 28. februarja 2022 z naslovom Podnebne spremembe 2022: vplivi, prilagoditev in ranljivost,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Sendajskega okvira za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, ki so ga države članice OZN sprejele 18. marca 2015 na tretji svetovni konferenci OZN o zmanjševanju tveganja naravnih nesreč,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2022 o potrebi po nujnem akcijskem načrtu EU za prehransko varnost v EU in zunaj nje zaradi ruskega napada na Ukrajino ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z naslovom Naša skupna agenda, ki je bilo predstavljeno generalni skupščini OZN, ki mu je podelila mandat s svojo resolucijo št. 76/6 z dne 15. novembra 2021,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o vidiku enakosti spolov v obdobju krize zaradi COVID-19 in obdobju po krizi ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2019 o Letnem strateškem poročilu o izvajanju in uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2014 o EU in svetovnem razvojnem okviru po letu 2015 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2019 z naslovom Izgradnja trajnostne Evrope do leta 2030 – dosedANJI napredek in naslednji koraki,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 18. oktobra 2018,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. junija 2017 z naslovom Trajnostna prihodnost Evrope: odziv EU na agendo za trajnostni razvoj do leta 2030,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2017 o ukrepanju EU za trajnost ⁽⁸⁾,

⁽³⁾ UL L 209, 14.6.2021, str. 1.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0099.

⁽⁵⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 191.

⁽⁶⁾ UL C 23, 21.1.2021, str. 130.

⁽⁷⁾ UL C 289, 9.8.2016, str. 5.

⁽⁸⁾ UL C 334, 19.9.2018, str. 151.

četrtek 23. junija 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: vračanje narave v naša življenja ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 9. aprila 2019 z naslovom Za vse bolj trajnostno Unijo do leta 2030,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2016 o nadaljnjih korakih in pregledu Agende 2030 ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju poročila Komisije z dne 15. maja 2019 o oceni sedmega okoljskega akcijskega programa (COM(2019)0233),
 - ob upoštevanju predloga Komisije za sklep Evropskega parlamenta in Sveta o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2030 (COM(2020)0652),
 - ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje iz leta 2019 z naslovom Evropsko okolje – Stanje in napovedi 2020, znanje za prehod na trajnostno Evropo (2019),
 - ob upoštevanju Eurostatovega poročila o spremljanju napredka pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja v EU za leto 2021,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2021 o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: letna strategija za trajnostno rast za leto 2021 ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 19. septembra 2018 z naslovom Primernejši kazalniki za ocenjevanje ciljev trajnostnega razvoja – prispevek civilne družbe ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju poročila o trajnostnem razvoju za leto 2021 z dne 14. junija 2021 z naslovom Desetletje ukrepanja za cilje trajnostnega razvoja,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. junija 2021 o celovitem pristopu za pospešitev izvajanja agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 – iz krize zaradi COVID-19 z obnovo na boljše,
 - ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča 26/2020 z naslovom Morsko okolje: zaščita EU je obsežna, vendar ni poglobljena,
 - ob upoštevanju dokumenta Komisije za razpravo z dne 30. januarja 2019 z naslovom Za trajnostno Evropo do leta 2030 (COM(2019)0022), zlasti Priloge III z naslovom Povzetek prispevka večdeležniške platforme o ciljih trajnostnega razvoja k dokumentu za razpravo „Za trajnostno Evropo do leta 2030“ k temu dokumentu,
 - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupnih razprav Odbora za razvoj in Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane v skladu s členom 58 Poslovnika,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za kulturo in izobraževanje,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj in Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A9-0174/2022),
- A. ker podnebne pravičnosti na evropski in mednarodni ravni ne bo brez okoljsko, socialno in gospodarsko trajnostnega in vključujočega razvoja; ker je zato uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja bistveni predpogoj za pravičen in pošten prehod na podlagi Pariškega sporazuma in evropskega zelenega dogovora;

⁽⁹⁾ UL C 67, 8.2.2022, str. 25.

⁽¹⁰⁾ UL C 76, 28.2.2018, str. 45.

⁽¹¹⁾ UL C 474, 24.11.2021, str. 91.

⁽¹²⁾ UL C 440, 6.12.2018, str. 14.

četrtek 23. junija 2022

- B. ker vpliv pandemije covid-19 še ni povsem poznan, vendar je že privedel do precejšnjega nazadovanja pri ciljih trajnostnega razvoja, zlasti v državah svetovnega juga, ki imajo šibke zdravstvene sisteme in kjer je stopnja precepljenosti še vedno zelo nizka, ter povzročil povečanje neenakosti in revščine; ker OZN v svojem poročilu o financiranju za trajnostni razvoj iz leta 2021 navaja, da bi lahko pandemija covid-19 vodila v „izgubljeno desetletje“ za trajnostni razvoj; ker so bile najmanj razvite države še posebej prizadete zaradi njihove občutljivosti na zunanje pretese; ker je zdravo okolje temeljni steber trajnostnega razvoja; ker se ocenjuje, da je indeks človekovega razvoja v letu 2020 prvič v 30 letih, odkar se ta kazalnik izračunava, močno in doslej najbolj padel; ker se je stopnja skrajne revščine v letu 2020 prvič v 20 letih povečala; ker čas po pandemiji covid-19 na drugi strani ponuja veliko priložnost za preoblikovanje naših družb, da bi izpolnili cilje trajnostnega razvoja; ker se je pred pandemijo covid-19 ocenjevalo, da letna vrzel na svetovni ravni med financiranjem in zneskom, ki bi bil potreben za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, znaša 2,5 bilijona USD; ker ena od ocen iz začetka leta 2021 navaja, da se je zaradi gospodarske negotovosti in manjše porabe zaradi izdatkov za okrevanje, povezanih s pandemijo, ta vrzel v državah v razvoju povečala za 50 % na 3,7 bilijona USD; ker bi novi posebni odbor Parlamenta za pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost lahko preučili vpliv pandemije na cilje trajnostnega razvoja;
- C. ker OZN v poročilu o globalnem trajnostnem razvoju iz leta 2019 in v indeksu ciljev trajnostnega razvoja mreže OZN za rešitve trajnostnega razvoja (SDSN) za leto 2020 ugotavlja, da nobena država, tudi nobena evropska država, ni na dobri poti, da bi do leta 2030 dosegla vse cilje trajnostnega razvoja; ker evropsko poročilo o trajnostnem razvoju za leto 2021 ugotavlja, da se povprečna ocena EU po indeksu ciljev trajnostnega razvoja v letu 2020 prvič ni povečala, odkar so bili cilji trajnostnega razvoja sprejeti; ker naj bi Evropa po podatkih Ekonomske komisije OZN za Evropo izpolnila le 26 od 169 ciljev (15 %); ker so po indeksu ciljev trajnostnega razvoja mreže OZN za rešitve trajnostnega razvoja za leto 2021 države OECD najbližje uresničitvi ciljev Agende 2030, vendar ustvarjajo največje negativne učinke prelivanja, kar ogroža zmožnost drugih držav, da dosežejo svoje cilje;
- D. ker nova geopolitična in humanitarna stvarnost, ki je posledica ruske nezakonite invazije v Ukrajini in vojne v tej državi, močno vpliva na uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja na svetovni ravni, zlasti kar zadeva boj proti neenakostim, revščini in lakoti, ter bi lahko ovirala časovni načrt za njihovo uresničitev do leta 2030; ker je nujno potreben nov politični zagon za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, da bi se upoštevale posledice covid-19 in globalne posledice ruskega vdora v Ukrajino; ker je treba v zvezi s tem financirati obnovljive vire energije, da bi zagotovili usklajenost s cilji Agende 2030 in se izognili globalnemu finančnemu pritisku na energetske sektor v prihodnosti;
- E. ker je EU dolžna vključiti cilje razvojnega sodelovanja v vse notranje in zunanje politike, ki utegnejo vplivati na države v razvoju, kot je določeno v členu 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije; ker je uskladitev vseh politik EU bistvena za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja po vsem svetu; ker je skladnost politik za trajnostni razvoj pristop k celostnemu vključevanju različnih razsežnosti trajnostnega razvoja v vse faze oblikovanja politik in je ključni element prizadevanj EU za izvajanje Agende 2030; ker se je Komisija v delovnem dokumentu služb Komisije z dne 18. novembra 2021 z naslovom Uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja OZN – celovit pristop zavezala, da bo pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja uporabila vseladni pristop, ki ga bo usklajevala predsednica von der Leyen; ker bo morala EU razviti bolj holističen pristop k oblikovanju politik za prehod na ekonomijo blaginje, ki bo planetu vračala več, kot mu jemlje, ter je del osmega okoljskega akcijskega programa EU in je vključena v njene prednostne cilje za leti 2030 in 2050;
- F. ker so Parlament, Svet in Evropski svet od sprejetja agende za trajnostni razvoj do leta 2030 leta 2015 večkrat pozvali Komisijo, naj sprejme krovno strategijo za celovito izvajanje ciljev trajnostnega razvoja;
- G. ker so zdravstvene krize, okoljske krize in podnebne krize močno medsebojno odvisne; ker se bodo te krize v prihodnjih letih še povečale, zlasti zaradi podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti;

četrtek 23. junija 2022

- H. ker so zmožnosti pridobivanja podatkov za izpolnjevanje kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja v več državah v razvoju omejene, kar lahko resno ovira ocenjevanje napredka;
- I. ker se razkorak med najbogatejšimi in najrevnejšimi ljudmi in državami nenehno povečuje; ker je zmanjšanje neenakosti (cilj trajnostnega razvoja 10) strateškega pomena in bi moralo biti v središču skupnih prizadevanj za uresničitev Agende 2030;
- J. ker cilji trajnostnega razvoja zajemajo vsa glavna vprašanja, s katerimi se sooča človeštvo, in niso povezani le z razvojnimi politikami, temveč zadevajo tudi širše javne politike na evropski ravni;
- K. ker je EU z zavezo o uresničevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030 priznala, da je dostojanstvo posameznika temeljnega pomena in da bi bilo treba cilje in smotre agende izpolniti za vse narode, ljudi in segmente družbe;
- L. ker so Evropski parlament in nacionalni parlamenti odgovorni tudi za to, da v svoje postopke vključijo trajnostni razvoj, da bi odpravili razdrobljenost;
- M. ker cilji trajnostnega razvoja obravnavajo vse večje neenakosti, podnebne spremembe, izgubo biotske raznovrstnosti in vse večjo proizvodnjo odpadkov; ker vse to škoduje človekovim življenjskim razmeram;
- N. ker je bila večdeležniška platforma EU na visoki ravni za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja v obdobju med letoma 2017 in 2019 vzpostavljena za podporo in svetovanje Komisiji ter je bila forum za izmenjavo izkušenj in najboljših praks med sektorji ter na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter na ravni EU, in sicer z združevanjem deležnikov iz civilne družbe, nevladnih organizacij ter zasebnega in podjetniškega sektorja;
- O. ker bi ob upoštevanju vsega navedenega evropska strategija upravljanja, ki bi v prečnem pristopu povezovala cilje trajnostnega razvoja, omogočila večjo usklajenost med javnimi politikami in njihovo učinkovitost; ker bi bilo treba na primer cilj trajnostnega razvoja 14 (življenje v vodi), ki poziva k ohranjanju in trajnostni rabi oceanov, morij in morskih virov za trajnostni razvoj, izvajati kot del celostne pomorske politike;
- P. ker se napredek na področju ciljev trajnostnega razvoja na svetovni ravni slabo razume zaradi nezadostnih zmogljivosti spremljanja, zlasti v državah v razvoju;
- Q. ker je pandemija covida-19 močno zaostрила obstoječe težave z dolgom v državah v razvoju, kar je dodatno ogrozilo njihova prizadevanja za mobilizacijo zadostnih sredstev za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja; ker so zato nujno potrebna dodatna prizadevanja v zvezi z odpisom dolga, da bi preprečili množično neizpolnjevanje obveznosti v državah v razvoju ter spodbudili naložbe v okrevanje in cilje trajnostnega razvoja;
- R. ker Medvladni forum o podnebnih spremembah v šestem poročilu iz leta 2022 navaja, da so podnebne spremembe zmanjšale zanesljivost preskrbe s hrano in vodo, kar je oviralo prizadevanja za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja;
- S. ker imajo cilji trajnostnega razvoja podnacionalno in lokalno razsežnost;
- T. ker so oceani velikanski zbirnik biotske raznovrstnosti in glavni regulator svetovnega podnebja; ker je njihovo ohranjanje ključnega pomena za trajnostni razvoj, saj prispeva k izkoreninjenju revščine ter zagotavlja trajnostne možnosti preživljanja in prehransko varnost milijardam ljudi;
- U. ker so cilji trajnostnega razvoja univerzalni in nedeljivi; ker so skupni vsem akterjem in se za vse uporabljajo, vključno z javnim in zasebnim sektorjem, civilno družbo in socialnimi partnerji;
- V. ker je 17 ciljev trajnostnega razvoja z ustreznimi 169 cilji in spremljajočimi kazalniki edini skupni in politično dogovorjeni globalni okvir za politike, ki temeljijo na dokazih;

četrtek 23. junija 2022

Uvod

1. ponovno potrjuje svojo zavezanost Agendi 2030, njenim 17 ciljem trajnostnega razvoja in zavezi, da nihče ne bo zapostavljen; poudarja, da Agenda 2030 glede na sedanje in prihodnje pandemije ter posledice vojne v Ukrajini nudi edinstveno pot do gospodarstva blaginje, s katerim se obnovi bolj pravičen, pošten, vključujoč, trajnosten in odporen svet; priznava, da so cilji trajnostnega razvoja skupna skrb človeštva; spodbuja Komisijo, naj sprejme ukrepe za obravnavanje podnebnih sprememb ter spoštuje in spodbuja človekove pravice, pravico do zdravja, lokalne skupnosti, begunce in migrante, otroke, manjšinske skupine, ljudi v ranljivem položaju, pravico do razvoja, enakost spolov, opolnomočenje žensk in medgeneracijsko enakost;
2. opozarja, da je za uresničitev ciljev agende za trajnostni razvoj do leta 2030 na voljo manj kot osem let in da je OZN razglasila dvajseta leta 21. stoletja za desetletje ukrepanja za trajnostni razvoj;
3. poudarja, da bo uresničevanje Agende 2030 prispevalo k doseganju pravičnega in vključujočega zelenega in digitalnega prehoda v skladu z ambicijami in ukrepi EU iz evropskega zelenega dogovora in digitalnega kompasa do leta 2030;

Upravljanje

4. pozdravlja zavezo predsednika Komisije, da si bo prizadeval za celovit vladni pristop k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja v EU in da bo cilje trajnostnega razvoja vključil v portfelj vsakega komisarja; zato poziva Komisijo in njeno predsednico, naj dodatno dokažeta, kako se vsevladni pristop do ciljev trajnostnega razvoja izvaja na ravni EU; vendar trdi, da bo tak pristop lahko učinkovit le z vodenjem na najvišji ravni in s konkretnim načrtom za zagotovitev celovitega ukrepanja vse Komisije; obžaluje, da od leta 2019 noben komisar ni bil pristojen za notranje in zunanje izvajanje in usklajevanje ciljev trajnostnega razvoja, zaradi česar je bil pristop razdrobljen, kar je v nasprotju z načelom skladnosti politik za trajnostni razvoj; poleg tega predlaga, naj Komisija imenuje posebnega odposlanca za cilje trajnostnega razvoja, ki bo odgovarjal pristojnemu komisarju, da bi prek zunanjega delovanja EU spodbujali dosledno ukrepanje v zvezi s cilji trajnostnega razvoja na svetovni ravni;
5. ponovno poudarja, da sta za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja potrebni močna družbena legitimnost in resnična politična prevetritev, ki ju bo mogoče doseči le, če bodo državljani v ciljih trajnostnega razvoja videli priložnost; v zvezi s tem poudarja pomen medijev; opozarja, da so v jedru ciljev trajnostnega razvoja pomembni strukturiran angažma deležnikov in partnerstva z več deležniki; globoko obžaluje, da mandat večdeležniške platforme leta 2019 ni bil podaljšan, in poziva, naj se ta platforma takoj obnovi oziroma naj se vzpostavi nov mehanizem za strukturirano sodelovanje z uravnoteženim, raznolikim in demokratičnim zastopanjem, ki bo zajemalo organizacije civilne družbe, organizacije iz skupnosti, zasebni sektor (vključno z malimi in srednjimi podjetji in organizacijami proizvajalcev), sindikate, zadruge, akademske kroge in raziskovalne ustanove, regionalne in lokalne vlade ter marginalizirane skupine; poudarja ključno vlogo vseh teh deležnikov, saj pozorno spremljajo, kako vlade izvajajo cilje trajnostnega razvoja, in neposredno prispevajo k trajnostnemu razvoju; poziva k večjemu sodelovanju in posvetovanju s temi skupinami; poudarja, da bi se morala večdeležniška platforma sistematično povezati z delovno skupino za agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, da bi zagotovila resnično sodelovanje držav članic;
6. priznava, da pomanjkanje odgovornosti, preglednosti in dobrega upravljanja močno negativno vpliva na izvajanje Agende 2030 v razvitih državah in državah v razvoju, ter poudarja, da je treba spodbujati boj proti korupciji in integriteto, da bi pospešili izvajanje ciljev trajnostnega razvoja in dosledno spremljali napredek;
7. poudarja, da bi morali napor za vključitev ciljev trajnostnega razvoja v notranje in zunanje politike EU presegati okvir njihovega načrtovanja; opozarja, da številne notranje politike EU ne le prispevajo k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja, temveč imajo tudi zelo velik ekološki, socialni in gospodarski učinek prelivanja na države v razvoju ter ranljive skupine in populacije; zato vztraja, da je treba za nadaljnji napredek na svetovni ravni še bolj usklajevati notranje in zunanje delovanje EU; poudarja pomen celostnega pristopa, ki bo zahteval sistemske rešitve; priznava napredek, dosežen pri krepitvi zmogljivosti, vendar poudarja, da je treba izboljšati prilagajanje in usklajevanje dejavnosti za krepitev zmogljivosti po vsej EU;

četrtek 23. junija 2022

8. odločno spodbuja večjo usklajenost politik za razvoj v prelomnem zakonodajnem svežnju „Pripravljeni na 55“⁽¹³⁾, skupni kmetijski politiki, skupni ribiški politiki, skupni trgovinski politiki in v delu Komisije na splošno; obžaluje, da je usklajenost politik težje doseči ob odsotnosti strategije za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja, saj ni jasnih, merljivih in časovno omejenih ciljev za poročanje o vseh ciljih trajnostnega razvoja po vsej EU; poziva, naj se trajnostni razvoj prednostno obravnava in vključi v celoten politični cikel (oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje) ter naj se vse njegove razsežnosti sistematično upoštevajo v ocenah učinka ter zahtevah po razkritju in zunanjem poročanju; predlaga, naj Komisija opravi notranjo revizijo, da se zagotovi uskladitev notranjih in zunanjih politik EU; poudarja, da bi morali biti cilji trajnostnega razvoja temelj evropskih javnih politik;

9. poziva Komisijo, naj sprejme novo strategijo EU na visoki ravni za izvajanje Agende 2030, kot je oktobra 2018 zahteval Evropski svet, in sicer na podlagi resolucij in političnih direktiv EU, namenjenih uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja, saj je za uresničitev Agende 2030 na voljo manj kot osem let in je torej za uresničitev globalnih ciljev potrebno nujno izvajanje v skladu s pobudo o desetletju za ukrepanje; meni, da bi bilo treba v takšni strategiji opredeliti vsaj:

- (a) nov okvir upravljanja pod vodstvom enega samega komisarja na visoki ravni, ki bo odgovoren za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja v vseh resorjih in se bo sistematično posvetoval z novo večdeležniško platformo;
- (b) pregledan sklop oprijemljivih, merljivih, časovno omejenih ciljev na ravni EU za okrepitev ambicij EU in konkretnih ukrepov za njihovo doseganje;
- (c) posodobljen sistem spremljanja in kazalnike, ki upoštevajo notranji in zunanji vpliv EU na napredek ciljev trajnostnega razvoja na svetovni ravni;
- (d) enoten finančni načrt za doseganje ciljev trajnostnega razvoja EU, povezan z zgoraj navedenimi cilji;
- (e) načrt za diplomacijo ciljev trajnostnega razvoja in mednarodno sodelovanje EU pod vodstvom posebnega odposlanca za cilje trajnostnega razvoja, da se zagotovijo pravična porazdelitev bremena in enaki konkurenčni pogoji;

poziva predsednike Parlamenta, Komisije in Sveta, naj tej strategiji priložijo medinstitucionalno izjavo o obnovi zavez EU glede Agende 2030; poudarja, da bi bilo treba to strategijo objaviti najpozneje do junija 2023, da bi EU imela vodilno vlogo pri oživitvi Agende 2030 na vrhu o ciljih trajnostnega razvoja septembra 2023; poudarja, da bi bilo treba strategijo redno pregledovati in ji priložiti popravne ukrepe na področjih, za katera velja, da je napredek zastal ali da ni zadosten;

10. poudarja, da je usklajevanje znotraj institucij EU in med njimi predpogoj za povečanje učinkovitosti ukrepov EU; poziva k ustanovitvi medinstitucionalne projektne skupine za spodbujanje strukturiranega dialoga o ciljih trajnostnega razvoja, ki jo bodo sestavljali predstavniki Parlamenta, Komisije in Sveta; meni, da bi morala projektna skupina, ki bi se morala sestajati vsako četrtnje, prevzeti odgovornost za usklajevanje prizadevanj EU za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja v Uniji in na svetovni ravni; verjame, da bo Komisija sozakonodajalca redno obveščala o spremembah politik in ukrepih, sprejetih za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja;

11. pozdravlja vključitev ciljev trajnostnega razvoja v pregled zbirke orodij za boljše pravno urejanje leta 2021, vključno s sporočilom, smernicami in naborom orodij, zlasti namenskim orodjem za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja in navedbo ustreznih kazalnikov teh ciljev za različne vrste učinkov;

⁽¹³⁾ COM(2021)0550.

četrtek 23. junija 2022

12. meni, da bi moralo sprejetje nove celovite strategije za izvajanje temeljiti na pristopu od spodaj navzgor, pred tem pa bi bilo treba opredeliti cilje trajnostnega razvoja ter izvesti široko, strukturirano, vključujoče in smiselno javno participativno posvetovanje, ki bi ga spremljal načrt za obsežno ozaveščanje in sodelovanje z državljani, vključno s civilno družbo, ustreznimi predstavniki industrije ter na splošno zasebnim sektorjem, sindikati, akademskimi krogi, regionalnimi in lokalnimi vladami, manjšinami in ranljivimi skupinami;

13. poziva Komisijo, naj predvidi naslednjo agendo OZN po letu 2030 s časovnim načrtom ciljev in ukrepov za načrtovanje naslednjih ciljev trajnostnega razvoja;

Spremljanje

14. poziva Parlament, naj imenuje stalnega poročevalca za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja, ki bo sodeloval s predsedstvom in vsemi odbori, pa tudi z večdeležniško platformo; poleg tega predlaga, naj vsak odbor imenuje člana, odgovornega za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, ti odgovorni poslanci pa bi se morali srečevati med seboj in s stalnim poročevalcem vsako četrtoletje, da bi zagotavljali usklajenost;

15. poudarja, da imajo Evropski parlament in nacionalni parlamenti pomembno vlogo tudi pri zagotavljanju, da se trajnostni razvoj vključi v postopke in da se odpravi razdrobljenost; poudarja pomen sodelovanja Parlamenta v letnem političnem forumu na visoki ravni za trajnostni razvoj (HLPF) in njegovega prispevka k tem, pa tudi vloge, ki bi jo v zvezi s tem lahko imelo letno poročilo o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja;

16. trdi, da je boljše razumevanje dejanskega učinka EU na napredek pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja v EU in po svetu mogoče le z odpravo obstoječih podatkovnih vrzeli, vključno s pomanjkanjem razčlenjenih podatkov in slabostmi v informacijskih sistemih, s krepitvijo uporabe obstoječih statističnih podatkov iz različnih virov ter sprejemanjem mejnih podatkov in umetne inteligence v skladu s predpisi in pravili o varstvu podatkov; meni, da je bistveno spremljati napredek pri vseh 169 podciljih; poziva EU, naj znatno okrepi tehnično sodelovanje z državami v razvoju, da bi odpravili svetovno podatkovno vrzel, ki je nastala zaradi nezadostnih zmogljivosti spremljanja in nedoslednih metodologij;

17. pozdravlja letna poročila Eurostata o spremljanju ciljev trajnostnega razvoja; poziva k letnemu pregledu Eurostatovega nabora kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja ob sistematičnem sodelovanju regionalnih in lokalnih vlad ter organizacij civilne družbe, v skladu s pregledom iz leta 2021; poudarja, da je trajnostni razvoj po svoji naravi čezmejen in medsektorski; potrjuje, da je pripravljen obravnavati negativne učinke prelivanja, ki jih ima izvajanje ciljev trajnostnega razvoja na druge regije; pozdravlja delo, ki ga je v ta namen začela Eurostatova agencija, in prvi poskus delne kvantifikacije takšnih učinkov prelivanja, vendar poudarja, da je treba to metodologijo še naprej razvijati, da bi v zadostni meri upoštevala globalni odtis EU⁽¹⁴⁾; poziva, naj se kazalnik, določen za vsak cilj, dvigne nad vrednost zgornje meje šest, da bi upoštevali zunanje delovanje EU, evropske dobavne in vrednostne verige ter posledice prelivanja potrošnje EU⁸;

18. poudarja, da je treba izvajati sklepe Sveta z dne 24. oktobra 2019 o ekonomiji blaginje, in v zvezi s tem poziva Komisijo, naj nemudoma pripravi preglednico in niz kazalnikov, ki presegajo BDP, kot je določeno v osmem okoljskem akcijskem programu EU, ki postavlja ljudi in njihovo blaginjo v središče oblikovanja politike; poziva Komisijo, naj razmisli o izvajanju alternativnih merjenj napredka za spremljanje izvajanja ciljev trajnostnega razvoja, kot je denimo indeks družbenega napredka;

19. poudarja, da bi bilo treba določiti minimalno raven razčlenitve podatkov in statistične razčlenitve, v skladu s svetovnim okvirom za spremljanje ciljev trajnostnega razvoja in v zvezi z vsakim ciljem trajnostnega razvoja v EU, in da bi morala ta po potrebi zajemati geografsko lokacijo, spol, spolno usmerjenost, dohodek, stopnjo izobrazbe, starost, raso, etnično pripadnost, migracijski status, invalidnost in druge značilnosti ter upoštevati načela pristopa k podatkom, ki temelji na človekovih pravicah; pozdravlja pobudo Komisije za uvedbo označevalcev za merjenje neenakosti v zvezi s tem; poziva Eurostat, naj opravi vse pripravljeno delo, potrebno za vključitev te ravni razčlenitve v prihodnja poročila o spremljanju, v skladu s smernicami in prednostnimi nalogami, ki jih je določila medagencijska in strokovna skupina za kazalnike ciljev trajnostnega razvoja in so prilagojene razmeram v EU;

⁽¹⁴⁾ Eurostat, Evropska komisija, EU SDG Indicator set 2021 – Result of the review in preparation of the 2021 edition of the EU SDG monitoring report (Niz kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja EU za leto 2021 – Rezultat pregleda za pripravo poročila EU o spremljanju ciljev trajnostnega razvoja za leto 2021), 2021.

četrtek 23. junija 2022

20. opozarja, da prostovoljni nacionalni pregledi v agendi 2030 predstavljajo ključno orodje za prevzemanje odgovornosti; opozarja na pomen nacionalnih pregledov kot načina za prepoznavanje napetosti in kompromisov med cilji trajnostnega razvoja ter za vzpostavitev ponavljajočega se procesa prilagajanja politik glede na napredek pri doseganju ciljev; spodbuja države članice EU, naj sodelujejo pri prostovoljnih nacionalnih pregledih ter smiselno upoštevajo in izvajajo priporočila, podana ob tej priložnosti; poziva Komisijo, naj na forumu na visoki ravni za trajnostni razvoj leta 2023 in nato vsako leto predstavi prostovoljni pregled EU ter naj si prizadeva za nadaljnjo standardizacijo nacionalnih prostovoljnih pregledov, pri čemer naj se osredotoči na vse izključne in deljene pristojnosti EU, vključni pa naj tudi oceno skupnega pozitivnega in negativnega učinka EU in njenih držav članic na napredek v zvezi s cilji trajnostnega razvoja na svetovni ravni; meni, da bi moral takšen pregled temeljiti na revidiranem nizu kazalnikov ciljev trajnostnega razvoja ter zajemati notranje prednostne naloge, diplomacijo in mednarodne ukrepe za obnovo in zaščito svetovnih skupnih dobrin ter obravnavanje mednarodnih učinkov prelivanja notranjih politik EU, pa tudi pozitivnih in negativnih vidikov ukrepanja EU;

21. priznava pomen prostovoljnih lokalnih pregledov in prostovoljnih podnacionalnih pregledov pri uresničevanju vseh ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj se pred vrhom o ciljih trajnostnega razvoja leta 2023 posvetuje s Parlamentom in ga obvesti o prostovoljnem pregledu EU; poudarja, da je treba razviti reden pregled izvajanja ciljev trajnostnega razvoja na regionalni in lokalni ravni v EU; v zvezi s tem pozdravlja delo Programa OZN za naselja; spodbuja nadaljnji razvoj pobude OZN o lokalizaciji ciljev trajnostnega razvoja, da se pospešijo in okrepijo prizadevanja za uresničitev teh ciljev do leta 2030. izreka pohvalo delu Skupnega raziskovalnega središča v zvezi z lokalizacijo Agende 2030 in evropskega priročnika za prostovoljne lokalne preglede ciljev trajnostnega razvoja, ki ponuja koristne uradne in eksperimentalne kazalnike za vzpostavitev učinkovitega lokalnega sistema spremljanja ciljev trajnostnega razvoja, ki je posebej namenjen evropskim mestom; pozdravlja pilotni projekt „Spremljanje ciljev trajnostnega razvoja v regijah EU – zapolnjevanje podatkovnih vrzeli“, ki ga je začel Evropski parlament in ki bo opredelil in preskusil usklajen niz kazalnikov za regije EU za spremljanje uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja ter utrli pot sistematičnemu postopku pregleda v regijah EU;

22. poziva Komisijo, naj vsako leto med nagovorom o stanju v Uniji oceni napredek in ugotovitve letnega poročila Eurostata o spremljanju ciljev trajnostnega razvoja; pričakuje, da bo letni delovni program Komisije vključeval cilje trajnostnega razvoja kot letno prednostno nalogo, vključno s konkretnimi predlogi za zakonodajne ali nezakonodajne pobude, ki bodo prispevale k njihovem uresničevanju, in da se ti cilji v celoti vključijo v letni delovni program Komisije;

23. priznava pomen poročanja zasebnega sektorja za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da sta lahko poročanje podjetij o trajnostnosti in potrebna skrbnost pri ustreznih revizijah pomemben okvir za spodbujanje večje odgovornosti v zasebnem sektorju, kar zadeva socialni in okoljski učinek podjetij ter njihov prispevek k doseganju ciljev trajnostnega razvoja; spodbuja vse akterje v družbi, vključno z zasebnimi subjekti, naj se vključijo v redno prostovoljno poročanje o izvajanju ciljev trajnostnega razvoja;

24. poziva Komisijo, naj vzpostavi spletni forum za izmenjavo najboljših praks za pobude na lokalni ravni za doseganje ciljev trajnostnega razvoja, ki naj bo organiziran glede na te cilje; predlaga, da se obstoj tega foruma promovira kot del zunanjega in notranjega delovanja EU za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja;

Proračun in financiranje

25. poudarja, da je proračun EU skupaj s svežnjem za okrevanje NextGenerationEU ključno orodje za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, saj skupaj znašata 1,8 bilijona EUR, imata dolgoročen doseg in večnacionalno razsežnost ⁽¹⁵⁾;

⁽¹⁵⁾ Tematski sektor za proračunske zadeve, generalni direktorat za notranjo politiko, za Odbor za proračunski nadzor, Cilji trajnostnega razvoja v proračunu EU, 2021.

četrtek 23. junija 2022

26. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bila javna zadolženost na svetovnem jugu že pred pandemijo covid-19 na najvišji zgodovinski ravni, zaradi česar se je za servisiranje zunanjega namenjalo vse večji delež javnih proračunov, to pa je vplivalo na zmoglost vlad, da ustrezno financirajo in zagotavljajo osnovne javne storitve; je zaskrbljen, ker je sedanja kriza zaostila to že obstoječo ranljivost zaradi izpostavljenosti dolgu; poziva, naj se v okviru OZN vzpostavi večstranski mehanizem za reševanje dolžniške krize v državah v razvoju in odzivanje na potrebe po financiranju iz Agende 2030;

27. poudarja pomen natančnega in celovitega merjenja prispevka EU k ciljem trajnostnega razvoja, saj je to bistven pogoj za doseganje skladnosti politik za trajnostni razvoj; pozdravlja cilje Komisije glede odhodkov za uradno razvojno pomoč za specifične cilje trajnostnega razvoja in njena prizadevanja za spremljanje odhodkov iz proračuna EU za podnebje, biotsko raznovrstnost, čist zrak, migracije in enakost spolov⁽¹⁶⁾; pozdravlja, da se v vrsti politik vzpostavljajo sistemi za poročanje o ciljih trajnostnega razvoja, vključno z razvojnim sodelovanjem; vendar obžaluje, da kljub zavezi Komisije iz novembra 2020 ni bil dosežen zadosten napredek pri spremljanju virov in odhodkov, povezanih s cilji trajnostnega razvoja, v celoti – razen na področju zunanjega delovanja, kot je navedeno v pregledu Evropskega računskega sodišča iz leta 2019 – ter spremljanju neskladnosti med odhodki, oboje namreč ovira zmoglost EU in tretjih držav za doseganje ciljev trajnostnega razvoja, zlasti na področju kmetijstva; zato vztraja, da je potrebno celovito spremljanje odhodkov za cilje trajnostnega razvoja, ki bo uporabljajo namenske metodologije, na primer v zvezi z neenakostmi (cilj trajnostnega razvoja 10) in njihovim strateškim pomenom za izvajanje vseh ciljev trajnostnega razvoja; ponovno poudarja, da bo to pomenilo preseganje obstoječega pregleda, ki se izvaja v letnem poročilu o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je v zadnjih nekaj letih postopoma znižala raven koncesivnosti uradne razvojne pomoči za države v razvoju na splošno in zlasti za najmanj razvite države, ter poziva EU, naj doseže svoj cilj, da vsaj 20 % uradne razvojne pomoči nameni človekovemu razvoju kot bistvenemu instrumentu za doseganje ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da morajo donatorji dati prednost financiranju na podlagi nepovratnih sredstev, zlasti za najmanj razvite države, zaradi njihovih nevzdržnih dolgov; poziva Komisijo, naj okrepi sedanja finančna orodja, da bi do leta 2030 v evropskih operacijah in dobavnih verigah dosegli ničelno stopnjo neto emisij;

28. poudarja, da je treba financirati usposabljanje za krepitev zmogljivosti malih in srednjih podjetij, da bi se naučila, kako izvajati cilje trajnostnega razvoja v svojih vsakodnevni dejavnostih;

29. pozdravlja prizadevanja za celovito vključitev ciljev trajnostnega razvoja v evropski semester, tudi z letnimi pregledi trajnostne rasti in vključitvijo letnega spremljanja ciljev trajnostnega razvoja, ki ga opravi Eurostat, v spomladanski sveženj evropskega semestra; ponovno izraža podporo vključevanju kazalnikov biotske raznovrstnosti v evropski semester; poziva države članice, naj povečajo ambicioznost svojih nacionalnih odzivov na izvajanje Agende 2030; pozdravlja osrednjo vlogo ciljev trajnostnega razvoja v jesenskem svežnju, zlasti priporočilo, naj države članice izvajajo strategijo, ki presega BDP, da bi cilje trajnostnega razvoja v celoti vključile v svoje nacionalne odzive; poziva Komisijo, naj nadaljuje reformo evropskega semestra, da bi uravnotežila gospodarske, socialne in okoljske prednostne naloge in tako spodbudila dolgoročno socialno, okoljsko in gospodarsko preobrazbo ter izboljšala vključevanje Agende 2030, evropskega stebra socialnih pravic in evropskega zelenega dogovora na vseh ravneh, pri tem pa v celoti pritegnila lokalne in regionalne oblasti ter dopolnila reforme in naložbe v državah članicah; meni, da bi bilo treba s to reformo zagotoviti, da evropsko usklajevanje politike ciljev trajnostnega razvoja ne bo privedlo do političnega procesa, ki bi bil vzporeden evropskemu semestru, temveč da bi bil uporabljen celovit in skladen pristop, ki bi temeljil na novem paktu za trajnostni razvoj; pričakuje, da bo proces semestra okreplil zmogljivosti držav članic za spremljanje napredka pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja;

30. podpira evropski zeleni dogovor; poziva k boljšemu razumevanju sinergiji med cilji trajnostnega razvoja in bojem proti podnebnim spremembam ter v zvezi s tem poudarja koristnost ciljev trajnostnega razvoja, zlasti cilja 13, in priložnost za iskanje kompromisov in politične skladnosti v okviru teh ciljev;

⁽¹⁶⁾ Tematski sektor za proračunske zadeve, generalni direktorat za notranjo politiko, za Odbor za proračunski nadzor, Proračunski nadzor ciljev trajnostnega razvoja v proračunu EU – Kateri ukrepi so v veljavi za zagotavljanje učinkovitega izvrševanja?, 2021.

četrtek 23. junija 2022

31. poziva k celovitemu pregledu finančnih sredstev za politike, programe in sklade EU, ki so bili okrepljeni z dodatnimi sredstvi iz instrumenta NextGenerationEU, da bi ustvarili bolj zeleno, bolj digitalno in odpornejšo Evropo, vključno s pregledom, ali so naložbe in strukturne reforme, ki se izvajajo v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, skladne s cilji Agende 2030 in ali prispevajo k napredku pri njihovem uresničevanju; poziva k celovitemu izvajanju metodologije spremljanja podnebnih ukrepov in načela, da se ne škoduje bistveno, v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost ter socialnih in demografskih prednostnih nalog, določenih v ciljih trajnostnega razvoja in evropskem stebru socialnih pravic;

32. poudarja, da je treba javno in zasebno financiranje uskladiti z uresničevanjem ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj Agendo 2030 vključi v gospodarske in finančne politike ter zakonodajo; poziva EU in njene države članice, naj v razmerah, ko uradna razvojna pomoč ostaja majhna, operacije mešanega financiranja osredotočijo na področja, na katerih lahko dodajo vrednost lokalnemu gospodarstvu; poziva Komisijo in države članice, naj bolj splošno dajo prednost partnerstvom z domačimi podjetji iz najmanj razvitih držav, ki si prizadevajo za trajnostne in vključujoče poslovne modele;

33. poudarja pomen sodelovanja javnega in zasebnega sektorja pri spodbujanju in financiranju trajnostnega razvoja; poudarja, da morajo finančne institucije opredeliti in sprejeti strategije in cilje za usklajevanje finančnih portfeljev s cilji trajnostnega razvoja ter redno poročati o napredku; poziva k poglobljenim razpravam in sodelovanju z zasebnim sektorjem, da bi spodbudili zasebno financiranje in okrepili oblikovanje letnih delovnih smernic za cilje trajnostnega razvoja za mikropodjetja ter mala in srednja podjetja, akademske kroge in organizacije civilne družbe; poziva EU in njene države članice, naj zlasti zaradi pomislekov glede vzdržnosti dolga sprejmejo preudaren pristop h kombiniranemu financiranju in zagotovijo, da bodo vsa finančna sredstva, mobilizirana s kombiniranjem, upoštevala razvojno učinkovitost, trajnost in načela kombiniranega financiranja odbora OECD za razvojno pomoč;

34. ugotavlja, da EU še vedno nima izbranega načrta za financiranje ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj nemudoma pripravi takšen načrt in pri tem upošteva letni primanjkljaj v financiranju ciljev trajnostnega razvoja po COVID-19, ki se ocenjuje na 3,7 bilijona USD⁽¹⁷⁾; poudarja, da odsotnost takšnega načrta z jasno opredeljenimi in merljivimi cilji onemogoča celovito spremljanje izdatkov za cilje trajnostnega razvoja v okviru proračuna EU;

35. poziva EU, naj izpolni zaveze ciljev trajnostnega razvoja glede naložb v izobraževanje in usposabljanje beguncev in migrantov, da bodo lahko uresnili svoj potencial v skupnostih in gospodarstvih držav, ki jih gostijo;

36. je seznanjen s spremembami evropske finančne arhitekture za razvoj (EFAD), kot so opisane v sklepih Sveta z dne 14. junija 2021; poziva Komisijo, naj izvajanje Agende 2030 postavi v središče nove evropske finančne arhitekture za razvoj, da bi bila vplivnejša, učinkovitejša, bolj usklajena in vključujoča; poudarja potencial povsem delujoče evropske finančne arhitekture za razvoj za zaposlitev vrzeli pri financiranju ciljev trajnostnega razvoja na svetovni ravni; poziva k večjemu sodelovanju in usklajevanju med Evropsko investicijsko banko, Evropsko banko za obnovo in razvoj, nacionalnimi razvojnimi bankami ter drugimi malimi in srednje velikimi finančnimi akterji, s posebnim poudarkom na naložbenih projektih z vrednostjo do 5 milijonov EUR, da bi dosegli večji učinek ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj v skladu s pristopom Ekipa Evropa razvije skupni okvir in smernice za celovito preverjanje trajnosti financiranja EU, da bi zagotovili tako uspešnost kot učinkovitost evropskih razvojnih politik; poziva k izkoriščanju pristopa Ekipa Evropa za zagotovitev tesnega usklajevanja med EU in njenimi državami članicami za uresničitev Agende 2030; poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo pri mobilizaciji ustreznih finančnih sredstev iz razvitih držav za podporo preobrazbi na podlagi ciljev trajnostnega razvoja in nujno potrebno prilagajanje podnebnim spremembam v najbolj ranljivih državah; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo nova evropska finančna arhitektura za razvoj usmerjena v ponovno vzpostavitev večstranskega sistema uradnega financiranja MSOF, da bi se končalo nevzdržno posojanje nekaterih držav, ki niso del tega sistema;

⁽¹⁷⁾ OECD, *Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2021 – A New Way to Invest for People and Planet* (Globalna napoved financiranja trajnostnega razvoja za leto 2021 – Nov način vlaganja za ljudi in planet), Pariz, 2020.

četrtek 23. junija 2022

37. poudarja, da je treba v tem kritičnem desetletju nujno povečati ambicije in ukrepe v zvezi z blažitvijo, prilagajanjem in financiranjem, da bi odpravili vrzeli med državami članicami glede okoljskih vprašanj;

38. poudarja, da si je treba še naprej prizadevati za doseganje ciljev trajnostnega razvoja, in ponovno poudarja, da izobraževanje tudi v času proračunskih omejitev ostaja temeljna pravica in bistvena naložba, ki omogoča doseganje vseh ciljev trajnostnega razvoja, ter poudarja pomembno vlogo, ki jo opravlja EU z nudenjem humanitarne pomoči in oblikovanjem tesnejših partnerstev z različnimi deli sveta, vključno z Afriko;

39. poudarja ključno vlogo, ki jo imajo izobraževanje, kultura, šport in programi EU na tem področju pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, in poziva k okrepitvi njihove mednarodne razsežnosti, pri tem pa je treba upoštevati moč diplomacije med ljudmi;

40. poudarja pomen cilja trajnostnega razvoja 4.1, ki je usmerjen v brezplačen in kakovosten 12-letni cikel osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja za vse; opozarja, da sedanja raven porabe v državah z nizkimi in srednje nizkimi dohodki ne dosega potrebne ravni, da bi dosegli cilje trajnostnega razvoja; opozarja, da je zunanje financiranje bistveno za podpiranje možnosti izobraževanja najrevnejših na svetu; poziva EU in njene države članice, naj povečajo razvojno pomoč za uresničitev cilja splošnega dostopa do izobraževanja s proračunsko podporo EU, ki se je izkazala za učinkovito na področju izobraževanja;

41. spodbuja svetovne voditelje, naj povezljivost in dostop do digitalne infrastrukture, kot je cenovno dostopno in kakovostno omrežje, obravnavajo kot pravico, ki izhaja iz temeljne pravice do izobraževanja;

42. poziva Komisijo, naj v skladu z vizijo evropskega izobraževalnega prostora, zelenega in digitalnega prehoda EU ter cilja trajnostnega razvoja 4 usklajuje in podpira države članice s priporočili za posamezne države in izmenjavo primerov dobre prakse, da bi izboljšali kakovost in vključenost njihovih izobraževalnih sistemov ter odpravili razlike med spoloma in socialno-ekonomske razlike pri pridobivanju predmetov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike;

43. poziva države članice, naj v celoti uporabijo evropski okvir kompetenc za trajnost GreenComp, da bi razvile sistematski pristop k razvoju trajnostne miselnosti za vse starostne skupine in stopnje izobrazbe, ki bo združeval učinek na lokalni, regionalni in nacionalni ravni s skladnim pristopom v okviru evropskega izobraževalnega prostora; ponovno poziva države članice, naj do leta 2025 dokončno oblikujejo evropski izobraževalni prostor kot bistveni vmesni korak k doseganju ciljev, določenih v cilju trajnostnega razvoja 4;

44. spodbuja mreženje med sektorji neformalnega in formalnega izobraževanja, da bi oblikovali poklicne učne skupnosti, ki bodo podpirale učitelje k inovacijam v pedagoških praksah, spodbujale večstransko pismenost, omogočile večjo vlogo študentov ter njihovo čustveno inteligenco in odpornost proti bojaznim in negotovostim; v zvezi s tem opozarja na izkušnje, pridobljene pri lokalnih športnih dejavnostih in kulturnih združenjih;

45. vztraja, da morajo izobraževalni organi vlagati v izboljšanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja z najsodobnejšo infrastrukturo, procesi digitalizacije in povezavami s trikotnikom znanja, kar bo omogočilo usklajenost tega sektorja s cilji okoljske in socialne trajnosti, s čimer bo lahko zagotavljal alternativne poti za razvoj znanj in spretnosti, ki bodo prispevali k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN;

46. opozarja vzgojitelje na bistveno vlogo izobraževanja v zgodnjem otroštvu pri vzpostavljanju odnosov in vrednot, ki bodo prispevali k razvoju trajnostne miselnosti majhnih otrok, ter poziva, naj se njihove družine vključijo v preučevanje načinov, na katere tudi one lahko prispevajo k trajnosti kot posamezniki in kot skupnost;

47. spodbuja podjetništvo mladih kot mehanizem za doseganje ciljev trajnostnega razvoja v Evropski uniji in zunaj nje z evropskimi orodji, kot sta Erasmus za mlade podjetnike in program za izobraževanje in ozaveščanje o razvoju, pri tem pa upošteva potencial za izboljšanje stopnje delovne aktivnosti, zagotovitev dostojnega življenja za ranljive skupine in razvoj inovativnih rešitev.

četrtek 23. junija 2022

48. obžaluje, da EU ni izpolnila treh od štirih podciljev v okviru cilja trajnostnega razvoja 14 do leta 2020 (življenje v vodi); poleg tega obžaluje, da je Evropsko računsko sodišče leta 2020 ugotovilo, da je bil sicer vzpostavljen okvir za varstvo morskega okolja, a ukrepi EU niso privedli do vrnitve morij v dobro okoljsko stanje niti do trajnostne ravni ribolova v vseh morjih; poziva Komisijo, naj ugotovitve in priporočila iz tega poročila vključi v svoj prihodnji akcijski načrt za ohranjanje ribolovnih virov in zaščito morskih ekosistemov, pa tudi v prihodnje ukrepe v okviru strategije za biotsko raznovrstnost;

49. opozarja, da sta podnebna kriza in kriza biotske raznovrstnosti prepleteni in ju je treba obravnavati usklajeno in skupaj; poudarja, da so nujno potrebni pravno zavezujoči cilji za obnovo narave, da bi obravnavali drastičen upad biotske raznovrstnosti v EU in uresničili cilja trajnostnega razvoja 14 in 15 ter pomagali ublažiti podnebno krizo in okrepiti odpornost; v zvezi s tem obžaluje zamudo pri pripravi predloga zakona EU o obnovi narave in poziva k njegovi čimprejšnji objavi;

50. poudarja pomen cilja trajnostnega razvoja 17 (partnerstva za doseganje ciljev); je seznanjen z inovativno vlogo odprtokodnih pobud v okviru globalnih partnerstev in krepitve zmogljivosti, kot je pobuda o ciljih notranjega razvoja, katerih cilj je izobraževanje, navdih in opolnomočenje ljudi, da postanejo pozitivna sila za spremembe v družbi, s čimer se pospeši napredek k uresničitvi ciljev trajnostnega razvoja;

Večstransko sodelovanje

51. vztraja, da bosta za to, da bi EU in njene partnerice v prihodnjih osmih letih dosegle smiselni napredek, potrebna obnovljen globalni politični angažma in okrepljeno večstransko sodelovanje. poziva, naj se do vrha o ciljih trajnostnega razvoja leta 2023, ki bo zaznamoval sredino obdobja izvajanja Agende 2030, sprejmejo zaveze za ukrepanje za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja; opozarja, da je EU zaradi svojega najuspešnejšega povezovalnega projekta na svetu, ki se je uspešno zavzemal za multilateralizem, in kot svetovna določevalka standardov v edinstvenem položaju, da pospeši napredek pri uresničevanju cilja trajnostnega razvoja 17 (partnerstva za doseganje ciljev); zato poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo na zasedanju političnega foruma na visoki ravni v letu 2022 in vrhu o ciljih trajnostnega razvoja v letu 2023 ter tam opredeli to politično prenovno; predlaga, naj predsednica Komisije dejavno sodeluje v vsakem forumu na visoki ravni za trajnostni razvoj;

52. je zaskrbljen, da bi izguba biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev ogrozila napredek pri približno 80 % ocenjenih ciljev za cilje trajnostnega razvoja; opozarja, da je ekološka obnova ključnega pomena za izvajanje pristopa „eno zdravje“; poziva EU, naj obravnava temeljne vzroke za izgubo biotske raznovrstnosti ter vključi obveznost ohranjanja, obnove in trajnostne rabe virov v širše razvojne politike;

53. poudarja, da se je mednarodno pravo razvilo tako, da je vključilo nove koncepte, kot so skupna dediščina človeštva, trajnostni razvoj in prihodnje generacije, vendar opozarja, da ni stalnega mednarodnega mehanizma za spremljanje in obravnavanje okoljske škode in uničenja, ki bistveno spreminja skupne svetovne dobrine ali ekosistemske storitve;

54. poudarja, da so največji izzivi Evrope, kar zadeva cilje trajnostnega razvoja, na področjih trajnostnih prehranskih sistemov, cenovno dostopne in čiste energije, kmetijstva, podnebja in biotske raznovrstnosti (cilji trajnostnega razvoja 2, 12, 13, 14 in 15); poziva Komisijo, naj razvije zanesljivo primerjalno analizo ciljev trajnostnega razvoja 6 (čista voda in sanitarna ureditev) in 14 (življenje v vodi), zlasti za konferenco OZN o oceanih junija 2022 v Lizboni in forum na visoki ravni za trajnostni razvoj julija 2022, saj ni mogoče izračunati trendov zaradi pomanjkanja primerljivih podatkov za obdobje zadnjih petih let; poziva Komisijo, naj poudari potrebo po trajnostni proizvodnji in potrošnji, zlasti kar zadeva razumevanje potrošnikov o tem, kako njihov potrošnja vpliva na cilje trajnostnega razvoja; poudarja, da lahko izmenjava najboljših praks s partnerskimi državami EU in njenim državam članicam zagotovi pomembno znanje o posameznih pobudah in ukrepih, ki jih je mogoče sprejeti za doseganje ciljev „Pripravljeni na 55“, ter da lahko EU svoje izkušnje in najboljše prakse deli tudi s partnerskimi državami; meni, da tako v EU kot po svetu utegne priti do nazadovanja in ne zgolj do upočasnitve, kar zadeva uresničevanje nekaterih ciljev trajnostnega razvoja, zlasti 1, 2 in 10, in sicer zaradi ruskega vdora v Ukrajino in njegovih posledic za živilski sektor; je še posebej zaskrbljen zaradi rasti cen hrane, njenega vpliva na najmanj razvite države in posledičnega širjenja revščine, nezanesljive preskrbe s hrano, podhranjenosti in lakote;

četrtek 23. junija 2022

55. opozarja, da bodo podnebne spremembe vse bolj obremenile proizvodnjo hrane in dostop do nje, zlasti v ranljivih regijah, kar bo ogrozilo prehransko varnost in prehrano; opozarja na ugotovitve iz poročila Medvladnega foruma o podnebnih spremembah za leto 2022, da bo globalno segrevanje postopoma oslabilo zdravje tal in ekosistemske storitve, kar bo ogrozilo produktivnost pri proizvodnji hrane v številnih regijah na kopnem in v oceanih; poziva EU in njene države članice, naj ostanejo v celoti zavezane svojim mednarodnim zavezam in obveznostim na področju podnebja in biotske raznovrstnosti ter zelenemu dogovoru, vključno s strategijo za biotsko raznovrstnost in strategijo „od vil do vilic“, zlasti v razmerah, ko sta kriza zaradi pandemije in vojna v Ukrajini pokazali, kako občutljive so države v razvoju na motnje na svetovnem trgu s hrano;

56. poudarja pomen izvajanja Agende 2030 za doseganje pozitivnih učinkov prelivanja, zlasti na svetovnem jugu, in začetek cikla pozitivnih učinkov v mednarodnih partnerstvih; poudarja pomen zunanje razsežnosti, saj EU predstavlja le 19 % svetovne gospodarske uspešnosti in 5,6 % svetovnega prebivalstva, oba deleža pa se zmanjšujeta; poudarja, da je doseganje cilja trajnostnega razvoja 10 strateški vzvod, ki bo našim partnerjem omogočil, da stopijo na pot trajnostnega razvoja;

57. poudarja, da bi morale imeti najmanj 85 % novih ukrepov, ki se izvajajo v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, enakost spolov za glavni oziroma pomemben cilj, kot ga opredeljuje označevalec za politiko enakosti spolov odbora OECD za razvojno pomoč, glavni cilj vsaj 5 % teh ukrepov pa bi morale biti enakost spolov, pravice žensk in deklet ter povečanje vloge žensk; ponovno poudarja, da bi morale Evropska služba za zunanje delovanje in države članice spolno in reproduktivno zdravje in pravice obravnavati kot prednostno nalogo v procesu načrtovanja programov EU, tudi pri skupnem načrtovanju programov; vztraja pri hitrem in celovitem izvajanju zahteve iz okoljskega akcijskega programa EU do leta 2030, da je treba vidik spola vključiti v vse podnebne in okoljske politike, tudi z vključevanjem vidika spola v vse faze postopka oblikovanja politik;

58. poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj na prihajajočem forumu na visoki ravni za trajnostni razvoj leta 2022 po potrebi predstavijo ustrezne rezultate, dosežene pri izvajanju petih prednostnih ciljev trajnostnega razvoja, in sicer ciljev 4 (kakovostno izobraževanje), 5 (enakost spolov), 14 (življenje v vodi), 15 (življenje na kopnem) in 17 (partnerstva za doseganje ciljev); poudarja, da je pomembno dejavno sodelovanje Parlamenta pri forumu na visoki ravni in da bi moral biti vključen v delegacijo EU; zato pričakuje, da se bodo poslanci Parlamenta lahko udeležili usklajevalnih sestankov EU in da bodo imeli ves čas vrha zagotovljen dostop do dokumentov;

o

o o

59. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj ter Organizaciji združenih narodov.